

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie november 2011

II. senát

spisová značka	II. ÚS 237/2011
sudca spravodajca	Juraj Horváth
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené, v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	14. septembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ sa stal na základe zmluvy o úvere z 8. októbra 2003 dlžníkom S., a. s. (ďalej aj „veriteľ“), pričom pohľadávka veriteľa bola zabezpečená zriadením záložného práva v prospech veriteľa na majetku sťažovateľa (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“). Sťažovateľ sa stal dlžníkom veriteľa aj na základe ďalšej zmluvy o úvere z 12. marca 2007, na základe ktorej veriteľ poskytol spoločnosti P., s. r. o, ktorej jediným spoločníkom a súčasne konateľom bol sťažovateľ, úver pričom aj na zabezpečenie tohto dlhu sťažovateľa bolo na jeho sporných nehnuteľnostiach v prospech veriteľa zriadené záložné právo. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ sa voči veriteľovi dostal do omeškania s plnením svojho dlhu vzniknutého na základe uvedených zmlúv o úvere, veriteľ pristúpil k „... realizácii zriadeného záložného práva formou dobrovoľnej dražby“ predajom sporných nehnuteľností sťažovateľa.</p> <p>Pre účely predaja sporných nehnuteľností sťažovateľa na dobrovoľnej dražbe si veriteľ spolu s dražobníkom dali spracovať znalecký posudok znalkyňou Ing. F. (ďalej len „sporný znalecký posudok“), pričom týmto sporným znaleckým posudkom z 28. októbra 2010 bola určená cena sporných nehnuteľností na sumu 610 000 €. Podľa znaleckého posudku z 26. apríla 2008, ktorý si dal sťažovateľ vypracovať u znalca Ing. N., bola cena sporných nehnuteľností určená na sumu 1 171 264,73 €, a napokon tretím znaleckým posudkom z 29. novembra 2010, ktorý si po oboznámení sa so sporným znaleckým posudkom dal sťažovateľ vypracovať u znalca Ing. F., bola cena sporných nehnuteľností určená sumou 983 000 €.</p> <p>Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľovi ako vlastníkovi sporných nehnuteľností by ich dražobným predajom za cenu určenú sporným znaleckým posudkom hrozil vznik škody, keďže podľa sťažovateľa mali tieto sporné nehnuteľnosti preukázateľne podľa ďalších dvoch znaleckých posudkov oveľa vyššiu hodnotu, podal sťažovateľ 3. decembra 2010 Okresnému súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by okresný súd prikázal veriteľovi a aj dražobníkovi zdržať sa predaja sporných nehnuteľností za cenu nižšiu alebo rovnajúcu sa cene vyplývajúcej zo sporného znaleckého posudku.</p> <p>Okresný súd uznesením z 10. decembra 2010 návrhu sťažovateľa v plnom rozsahu vyhovel a vydal predbežné opatrenie.</p> <p>Na základe odvolaní podaných veriteľom, ako aj dražobníkom krajský súd napádaným uznesením z 10. februára 2011 uznesenie okresného súdu o predbežnom opatrení zmenil a návrh sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietol z dôvodu, že podľa krajského súdu neboli dané základné zákonné predpoklady na jeho vydanie.</p>

	<p>Sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu namietal porušenie svojho základného práva pokojne užívať svoj majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na spravodlivé prerokovanie veci zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu z 10. februára 2011.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Z rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, že krajský súd svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenia založil na konštatovaní, že sťažovateľ na jeho vydanie neosvedčil elementárne zákonné požiadavky, a to existenciu a dôvodnosť jeho oprávneného nároku, ktorý mal byť predbežným opatrením dočasne chránený, a tiež naliehavosť a existenciu ujmy, ktorá by tomuto oprávnenému nároku bezprostredne hrozila a na odvrátenie ktorej by bolo potrebné nariadiť predbežné opatrenie.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že z okolností danej veci je nepochybné a v súdnom konaní to nebolo nikým vyvrátené, že sťažovateľ je vlastníkom draženej nehnuteľnosti, určenie ceny ktorej je sporné, a teda že návrhom na nariadenie predbežného opatrenia sa sťažovateľ ako vlastník domáhal ochrany reálnej hodnoty vlastníckeho práva (oprávnený nárok) k svojmu majetku, ktorá mu je ako vlastníkovi priznaná už v čl. 20 ods. 1 ústavy.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ nie iba svojím tvrdením, ale aj dôkaznými prostriedkami (znaleckými posudkami) preukázal, resp. osvedčil existenciu hrozby vzniku škody na svojom majetku v rozsahu nevyhnutnom na poskytnutie mu dočasnej ochrany nariadením predbežného opatrenia. Nebezpečenstvo predmetnej škody spočívalo v tom, že sťažovateľ, aj keď uzrozumený s predajom svojho majetku z dôvodu úhrady svojho záväzku voči žalovanému v 2. rade, ktorému sa preto sťažovateľ nebránil, mohol predajom svojho majetku za cenu výrazne pod jeho skutočnú hodnotu prísť o väčšiu časť svojho majetku, než by bolo nevyhnutne potrebné na úhradu jeho záväzku. Uvedené mohlo v konečnom dôsledku znamenať, že majetok sťažovateľa by sa zmenšil natoľko, že výťažok z predaja draženého majetku nemusel postačovať na úhradu jeho záväzkov a sťažovateľ by na ich úhradu musel vynakladať ďalší svoj majetok, k čomu by však nemusel pristúpiť, keby sa reálne stanovila vyvolávacia cena draženého majetku.</p> <p>V uvedenej súvislosti ústavný súd konštatoval, že intenzita zásahu do vlastníckeho práva realizovaného v podobe predaja predmetu vlastníctva by nemala byť vo výraznom nepomere k skutočnej alebo aspoň skutočnosti sa čo najviac približujúcej cene toho predmetu vlastníctva.</p> <p>Okrem tohto, tak ako to vyplýva aj z rozhodnutia krajského súdu, hrozba ujmy na majetku sťažovateľa bola v danom prípade skutočne bezprostredná, pretože predaj majetku sťažovateľa za nereálnu cenu sa mal uskutočniť na dražbe 21. decembra 2010, takže potreba poskytnutia ochrany sťažovateľovi bola naozaj naliehavá a neodkladná, preto aj okresný súd nariadil predbežné opatrenie uznesením z 10. decembra 2010, uvedenú skutočnosť však krajský súd vôbec vo svojom napadnutom rozhodnutí nezohľadnil, a to aj napriek tomu, že krajský súd rozhodoval až 10. februára 2011.</p> <p>Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a to najmä vzhľadom na bezprostrednosť hrozby a s tým súvisiacu naliehavosť poskytnutia ochrany, sa voľba, resp. výber procesného prostriedku sťažovateľom (návrh na nariadenie predbežného opatrenia) na ochranu jeho vlastníckeho práva javil ako pochopiteľný a v danej situácii ako jedine účinný. V tejto súvislosti argumentácia krajského súdu, že sťažovateľ mohol využiť na ochranu svojho vlastníckeho práva aj žalobu o neplatnosť dražby alebo nový návrh na nariadenie predbežného opatrenia, sa javí ako neopodstatnená. Ústavný súd podkol, že žaloba o neplatnosť dražby sa v okolnostiach danej veci javila pre sťažovateľa iba ako ochrana následná, t. j. ochrana, ktorú mohol využiť až po uskutočnení dražby. Obdobne aj ďalší návrh na nariadenie predbežného opatrenia má síce sťažovateľ stále k dispozícii, avšak návrhom na nariadenie predbežného opatrenia sťažovateľ potreboval odvrátiť v čase jeho podania bezprostredne hroziacu dražbu.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu nemožno prisvedčiť názoru krajského súdu ani v tom smere, že by pre nariadenie predbežného opatrenia nebola splnená ani ďalšia zákonná podmienka, a to, že nariadenie predbežného opatrenia nesmie neprímerane zasiahnuť do práv tých účastníkov, proti ktorým predbežné opatrenie smeruje. V danom prípade sa totiž výrokom predbežného opatrenia nezakázalo žalovaným vykonať dražbu majetku sťažovateľa ako takú, ale tento zákaz bol iba dočasný a vzťahoval sa iba na vykonanie dražby na podklade konkrétneho znaleckého posudku.</p> <p>Krajský súd na jednej strane vyčíta okresnému súdu, že vo výroku uznesenia o nariadení predbežného opatrenia nekonkretizoval, čoho sa má sťažovateľ domáhať</p>

	<p>návrhom vo veci samej (§ 76 ods. 3 OSP), na strane druhej však samotný krajský súd založil odôvodnenie svojho rozhodnutia na konštatovaní, že v zmysle návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa sťažovateľ bude v konaní o veci samej domáhať identického nároku, ako sa domáhal v konaní o nariadenie predbežného opatrenia.</p> <p>Vzhľadom na uvedené sú závery krajského súdu vyjadrené v jeho uznesení z 10. februára 2011 svojvoľné, arbitrárne a zjavne neodôvodnené, a tým aj z ústavného hľadiska kladúceho požiadavku na spravodlivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia neutržateľné.</p> <p>Ústavný súd vyslovil, že uznesením krajského súdu z 10. februára 2011 bolo porušené základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a v konečnom dôsledku aj jeho základné právo vlastníť majetok zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na to, že čl. 6 ods. 1 dohovoru sa na konanie o vydanie predbežného opatrenia spravidla nevzťahuje, a pretože ústavný súd v danej veci vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, nepovažoval už za potrebné sa týmto aspektom zaoberať.</p> <p>Ústavný súd zrušil označené uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 191/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Juraj Horváth</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>29. septembra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Podaním z 31. augusta 1991 si oprávnené osoby uplatnili na Pozemkovom úrade P. (ďalej len „pozemkový úrad“) reštitučný nárok týkajúci sa aj vrátenia pozemku č... nachádzajúceho sa v katastrálnom území sťažovateľky (ďalej aj „sporná parcela“). Následne oprávnené osoby uzatvorili 7. mája 1992 so sťažovateľkou dohodu o vydaní nimi požadovaných pozemkov, ktorá však neobsahovala zmienku aj o spornej parcele, pričom pozemkový úrad túto dohodu schválil rozhodnutím z 15. septembra 1992 a súčasne týmto rozhodnutím rozhodol aj o spornej parcele, keďže podľa § 9 ods. 4 zákona o vlastníckych vzťahoch k pôde (z. č. 229/1991 Zb.) ak nedôjde k dohode podľa odseku 1, rozhodne o vlastníctve oprávnenej osoby k nehnuteľnosti pozemkový úrad. Uvedeným rozhodnutím pozemkový úrad rozhodol o vydaní spornej parcely oprávneným osobám, v dôsledku čoho príslušný katastrálny úrad zapísal vlastnícke právo k spornej parcele na oprávnené osoby.</p> <p>Sťažovateľka podala okresnému súdu žalobu, ktorou sa mala domáhať určenia vlastníckeho práva k spornej parcele, pričom rozsudkom okresného súdu z 19. mája 1999 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 29. marca 2000 bolo vlastnícke právo k spornej parcele určené v prospech sťažovateľky, pričom aj Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím z 28. februára 2002 dovolanie oprávnených osôb proti predmetnému rozsudku krajského súdu zamietol. V dôsledku uvedeného bolo príslušným katastrálnym úradom vlastnícke právo k spornej parcele zapísané v prospech sťažovateľky.</p> <p>Na základe uvedených skutočností Obvodný pozemkový úrad v P. ako právny nástupca pôvodného pozemkového úradu pokračoval na žiadosť oprávnených osôb v konaní o ich reštitučnom nároku k spornej parcele, keďže táto sa nenachádzala v pôvodnej dohode uzatvorenej medzi oprávnenými osobami a sťažovateľkou. Rozhodnutím z 22. októbra 2004 pozemkový úrad rozhodol o nevydaní spornej parcely oprávneným osobám z dôvodu podľa § 11 ods. 1 písm. f) zákona o vlastníckych vzťahoch k pôde, t. j. z dôvodu, že na tejto parcele sa nachádza telovýchovné a športové zariadenie (futbalové ihrisko). O odvolaní oprávnených osôb proti tomuto správnenému rozhodnutiu, rozhodol krajský súd rozsudkom tak, že zrušil rozhodnutie pozemkového úradu a vec mu vrátil na</p>

	<p>d'alsie konanie a rozhodnutie.</p> <p>Pozemkový úrad následne rozhodnutím z 31. októbra 2006 opätovne rozhodol o nevydaní spornej parcely oprávneným osobám a tiež o ich nároku na náhradu. O odvolaní oprávnených osôb proti tomuto rozhodnutiu pozemkového úradu konal krajský súd, ktorý svojím rozsudkom z 5. februára 2008 zrušil rozhodnutie pozemkového úradu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. O odvolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu krajského súdu konal najvyšší súd, ktorý svojím rozsudkom zo 14. mája 2009 rozsudok krajského súdu potvrdil, pričom obidva rozsudky nadobudli právoplatnosť 9. júla 2009.</p> <p>Po vrátení veci o reštitučnom nároku oprávnených osôb konal opätovne pozemkový úrad, ktorý svojím rozhodnutím z 20. novembra 2009 rozhodol o vrátení, resp. o vydaní spornej parcely oprávneným osobám z dôvodu, že umiestnenie futbalového ihriska na spornej parcele nie je prekážkou jej vydania oprávneným osobám v rámci reštitučného konania, pretože súc viazaný právnym názorom krajského súdu a najvyššieho súdu, predmetné futbalové ihrisko nemožno podľa pozemkového úradu považovať za športové zariadenie v zmysle požiadavky § 11 ods. 1 písm. f) zákona o vlastníckych vzťahoch k pôde.</p> <p>Na základe opravného prostriedku sťažovateľky krajský súd napadnutým rozsudkom z 2. júla 2010 rozhodnutie pozemkového úradu z 20. novembra 2009 ako vecne správne potvrdil. Na základe odvolania sťažovateľky bol rozsudok krajského súdu vo veci samej potvrdený aj napádaným rozsudkom najvyššieho súdu zo 7. decembra 2010.</p> <p>Sťažovateľka sťažnosťou podanou ústavnému súdu namieta, že tak rozsudkom krajského súdu z 2. júla 2010, ako aj rozsudkom najvyššieho súdu zo 7. decembra 2010 bolo porušené jej základné právo a právo na spravodlivé súdne konanie, a to v jeho atribúte zaručujúcom riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. K namietanému rozhodnutiu krajského súdu</p> <p>V súvislosti s napádaným rozsudkom krajského súdu z 2. júla 2010 ústavný súd poukázal na skutočnosť že, pokiaľ o ochrane sťažovateľkou označených práv alebo slobôd v súvislosti s rozhodnutím krajského súdu bol oprávnený konať alebo rozhodnúť iný všeobecný súd, ústavný súd nemá oprávnenie do tejto kompetencie všeobecného súdu zasiahnuť.</p> <p>2. K namietanému rozhodnutiu Najvyššieho súdu</p> <p>Vychádzajúc z celkového priebehu konania a v ňom vykonaného dokazovania nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať závery najvyššieho súdu za svojvoľné, predčasné, arbitrárne, resp. také, ktoré by odporovali podstate a zmyslu aplikovaných právnych noriem.</p> <p>V danom prípade je totiž nepochybné, že oprávnené osoby si uplatnili reštitučný nárok k parcele č... už 31. augusta 1991 ako k parcele, na ktorej sa pôvodne nachádzal park prináležiaci ku kaštieľu, ku ktorému si oprávnené osoby už v minulosti tiež úspešne uplatnili reštitučný nárok. Parcela č... o výmere 10 273 m² v čase uplatnenia si reštitučného nároku oprávnenými osobami bola v operátoch katastra vedená ešte ako jeden celok, pričom na nej sa už síce aj v tomto čase nachádzalo futbalové ihrisko a murované šatne (postavené v rokoch 1964 – 1966), avšak v tom čase tieto stavby nebolo možné považovať za legálne zriadené, teda v čase uplatnenia si reštitučného nároku oprávnenými osobami sa malo za to, ako keby na uvedenej parcele žiadne stavby zriadené neboli. Až v priebehu reštitučného konania sťažovateľka, ktorá predmetné futbalové ihrisko a šatne prevádzkovala a ktorá mala súčasne aj postavenie stavebného úradu, rozhodnutím z 19. júla 1993 rozhodla o rozdelení predmetnej parcely na dve časti, a to na parcelu č... o výmere 10 201 m² a na parcelu č... o výmere 72 m², pričom táto výmera predstavovala presne výmeru budovy šatní, čím sťažovateľka mala snahu dodatočne túto stavbu „zlegalizovať“. V tejto súvislosti bolo však nevyhnutné zohľadniť aj skutočnosť, že napriek uvedenému postupu sťažovateľky štátny stavebný dohľad už v roku 1995 vyjadril nesúhlasné stanovisko s „budovou“ šatní, v súvislosti s ktorou malo byť po doriešení vlastníckych vzťahov k pozemkom začaté konanie o jej odstránenie.</p> <p>Z napádaného rozsudku najvyššieho súdu je zrejmé, že pokiaľ ide o rozsah odôvodnenia vzťahujúceho sa na problematiku, resp. na pojem telovýchovné zariadenie, najvyšší súd sa v tomto odvoláva na svoju argumentáciu, ktorú v tejto súvislosti a v tomto prípade vyslovil už vo svojom skoršom rozhodnutí, čím sa vyhol duplicitnému opakovaniu tejto argumentácie aj v tomto svojom sťažovateľkou napádanom rozhodnutí. Z tohto dôvodu (keďže konanie a rozhodnutia v ňom vydané je potrebné vnímať ako jeden celok) nemožno citované rozhodnutie najvyššieho súdu posudzovať izolovane od</p>

	<p>priebehu jemu predchádzajúceho konania a považovať ho za neodôvodnené.</p> <p>Okrem uvedeného zákon o vlastníckych vzťahoch k pôde síce, tak ako to napokon konštatovali aj všeobecné súdy, neupravuje, resp. nevymedzuje definíciu športového a telovýchovného zariadenia, avšak túto definíciu obsahuje v § 22 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na ktorú skutočnosť napokon v konaní poukázala aj samotná sťažovateľka, pričom však sťažovateľka splnenie v zákone uvedených požiadaviek na telovýchovné zariadenie nepreukázala.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu bolo v konečnom dôsledku bez ohľadu na spôsob výkladu pojmu športové a telovýchovné zariadenie potrebné v danom prípade zobrať do úvahy najmä rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia v Sabinove z 18. februára 1993, podľa ktorého parcela, na ktorej bolo zriadené futbalové ihrisko, bola určená za pamiatkovú zónu barokového kaštieľa „M.“, a teda sa nachádza v tzv. ochrannom území kultúrnej pamiatky barokovej kúrie, takže na nej nie je možné zriaďovať ani prevádzkovať žiadnu stavbu a vlastníci kaštieľa mali obnoviť na tejto parcele park. Z uvedeného je zrejmé, že uvedené rozhodnutie obvodného úradu bolo vydané ešte pred rozhodnutím sťažovateľky z 19. júla 1993 o „zlegalizovaní“ stavby šatní na parcele č...</p> <p>Všetky uvedené zistenia všeobecných súdov boli podkladom rozhodnutia ústavného súdu, že závery všeobecných súdov o tom, že na spornej parcele, ku ktorej si oprávnené osoby uplatnili reštitučný nárok, sa nenachádzalo žiadne športové zariadenie, resp. sa tam ani legálne nachádzať nemohlo, a teda že závery všeobecných súdov nemožno považovať za také, ktorými by bolo možné porušiť základné právo a právo sťažovateľky na spravodlivý proces.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Nálezy – prieťahy v konaní

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 292/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Juraj Horváth</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>29. septembra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ je účastníkom konania vedeného okresným súdom na strane odporcu. Konanie začalo 21. októbra 2002 podaním návrhu okresnému súdu, ktorým sa proti právnej predchodkyňi sťažovateľa M. D., Č. (ďalej len „odporkyňa“), domáhali zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že v konaní vedenom na okresnom súde ide o návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Návrhy tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatoval, že vec nemožno posúdiť ako právne zložitú. Z hľadiska skutkovej zložitosti môže potreba vykonania znaleckého dokazovania predstavovať určitý stupeň faktickej zložitosti, avšak v tomto konkrétnom prípade doterajšia celková dĺžka trvania konania rozhodne nebola spôsobená prípadnou skutkovou zložitou veci.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd nezistil žiadne závažné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že by prispel k doterajšej celkovej dĺžke trvania konania pred okresným súdom. Právna predchodkyňa sťažovateľa (odporkyňa) sa síce nezúčastnila pojednávanií konaných 16. júna 2003 a 21. júla 2003 a ani výsluchu vykonaného na mieste samom 3. septembra 2003, pritom jej prítomnosť bola</p>

	<p>žiaduca z dôvodu potreby jej vyjadrenia sa k veci, avšak táto okolnosť sa výrazným spôsobom neprejavila na dĺžke trvania posudzovaného konania, a navyše svoju neprítomnosť právna predchodkyňa sťažovateľa ospravedlnila zdravotnými dôvodmi.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, je postup samotného okresného súdu.</p> <p>Podľa zistení ústavného súdu bol okresný súd celkovo vo veci nečinný 52 mesiacov (štyri roky a štyri mesiace). Za túto dobu nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ (resp. jeho právna predchodkyňa) v preskúmvanej veci počas súdneho konania nachádza.</p> <p>Ústavný súd ďalej konštatoval, že v období od 19. októbra 2009 (ustanovil súdneho znalca do konania) do 20. septembra 2010 (súdny znalec predložil vypracovaný znalecký posudok) okresný súd v podstate vykonával iba úkony na zabezpečenie znaleckého posudku (okrem urgencií súd nevyužil ďalšie zákonné prostriedky).</p> <p>Napokon ústavný súd pre úplnosť poukázal na nesústreďenosť v postupe okresného súdu – 12. júla 2004 došlo k odročeniu pojednávania aj z dôvodu potreby ustanovenia tlmočníka do konania, pretože právna predchodkyňa sťažovateľa neovláda jazyk, v ktorom sa viedlo konanie, pritom už 21. júla 2003 jej vtedajší zástupca túto skutočnosť okresnému súdu oznámil.</p> <p>Ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>Spisová značka</p>	<p>II. ÚS 317/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>20. októbra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ je účastníkom konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode. K prietahom v tomto konaní dochádza napriek dvom nálezom ústavného súdu III. ÚS 14/02 a IV. ÚS 307/04 (posledný z 12. januára 2005), v ktorých sa konštatuje porušenie práva sťažovateľa.</p> <p>Konanie pred okresným súdom začalo 25.10.1995.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v období od vydania nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 307/04 z 12. januára 2005.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s potrebou vykonania viacnásobného znaleckého dokazovania, avšak doterajší neobyčajne zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovanej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadne významné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom. Sťažovateľ neprispel svojím správaním k</p>

	<p>zbytočným priet'ahom v konaní.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že viac ako 16-ročné trvanie preskúmaného konania je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané a neospravedlňiteľné. Okrem toho ústavný súd už v súvislosti s napadnutým konaním dvakrát vyslovil porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom nálezom č. k. III. ÚS 147/02-25 a č. k. IV. ÚS 307/04-28 a prikázal súdu konať bez zbytočných priet'ahov, pričom tento príkaz nebol rešpektovaný, pretože okresný súd bol opakovane absolútne nečinný napr. v období od 3. marca 2009 do 16. júna 2010, alebo neefektívne činný, napr. v rokoch 1996 až 1998, keď neobyčajne dlho toleroval vypracovanie znaleckých posudkov. Na základe prehľadu úkonov okresného súdu ústavný súd konštatoval, že takmer celý doterajší priebeh konania je poznačený neefektívnosťou jeho postupu, čo malo vplyv na doterajšiu dĺžku sporu.</p> <p>Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 169/2011
sudca spravodajca	Lajos Meszáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	20. októbra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia sú odporcami v konaní o určenie vlastníckeho práva k podielom v nehnuteľnosti. Konanie sa začalo podaním návrhu dňa 12.04.1999.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s viacerými účastníkmi konania a potrebou znaleckého dokazovania, avšak doterajší neobyčajne zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci. Napokon ani podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázal na skutkovú alebo právnu zložitost' predmetnej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil žiadne významné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Sťažovatelia neprispeli svojim správaním k zbytočným priet'ahom v konaní, hoci opakovane využili možnosti podľa Občianskeho súdneho poriadku (podať odvolania), avšak využitie možností daných účastníkom konania procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania už viac ako 12 rokov je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané (aj keď vec bola celkove cca štrnásť mesiacov na krajskom súde, za postup ktorého okresný súd nezodpovedá).</p> <p>Postup okresného súdu (9 mesiacov nečinnosti, nezabezpečenie efektívneho postupu znalca, v období viac ako dvoch rokov súd okrem pár jednoduchých úkonov nevykonal vo veci žiadne efektívne úkony) nie je ničím ospravedlňiteľný, pretože počas najmenej troch rokov a deviatich mesiacov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia v predmetnej veci počas súdneho</p>

	<p>konania nachádzali, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a priznal sťažovateľom primerané finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € každému.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	I. ÚS 31/01

spisová značka	II. ÚS 212/2011
sudca spravodajca	Lajos Meszáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	26. októbra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) je navrhovateľkou v konaní o zaplatenie 10.068,74 EUR. Konanie začalo podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu v auguste 2006.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon ani podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitost' predmetnej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnost', ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatoval, že okresný súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek dôvodov nečinný osemnásť mesiacov a na vrub okresnému súdu treba pripísať aj neospravedlniteľnú procesnú činnosť v období od 15. júla 2009 do 22. júla 2010 (dvanásť mesiacov), v ktorom bolo prerušené napadnuté konanie v dôsledku uznesenia okresného súdu č. k. 31 Cb 54/07-98. Toto rozhodnutie zbytočne vyvolalo oddialenie odstránenia právnej neistoty účastníkov konania, pretože podľa krajského súdu je toto rozhodnutie „nepreskúmateľné a nesprávne“. Okresný súd teda počas dva a pol roka vo veci nevykonal prakticky žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty.</p> <p>Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov a priznal sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 327/2011
sudca spravodajca	Lajos Meszáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb

druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	26. októbra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa v procesnom postavení žalobcu domáhal neplatnosti skončenia pracovného pomeru a zaplatenia nemajetkovej ujmy 100 000 Sk. Konanie začalo podaním žaloby 4. marca 2008.
ratio decidendi	1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od zložitosti veci. Napokon ani podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitost' predmetnej veci. 2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd v jeho doterajšom priebehu nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom trestnom konaní k zbytočným priet'ahom. 3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania od 4. marca 2008 bez nariadenia pojednávania je už aj vzhľadom na jeho povahu („určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru“) samo osebe neprimerané. Navyše, okresný súd v období 15 mesiacov vo veci nevykonal žiadny, resp. efektívny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa. S poukazom na uvedené dôvody ústavný súd v konaní vedenom na okresnom súde vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na pojednanie záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 258/2011
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	26. októbra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ ako navrhovateľ inicioval na okresnom súde konanie o zaplatenie sumy 30 348,93 € z titulu náhrady škody, ktorú mu mal spôsobiť dodávateľ stavby – rodinného domu jej nesprávnym osadením. Konanie začalo podaním návrhu na začatie konania 14.10.2002.
ratio decidendi	1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci, aj keď ústavný súd nepopiera, že v danom prípade vec pre potrebu súdnoznaleckého dokazovania mohla predstavovať určitý stupeň zložitosti. 2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľ neprispel svojim správaním k priet'ahom v konaní, hoci je pravdou, že opakovane ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaniach, avšak zo súdneho spisu nevyplývalo, že kvôli jeho neúčasti by mali byť pojednávania zmarené. 3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a predovšetkým poukázal na to, že trvanie napadnutého konania takmer deväť rokov (začaté bolo 15. októbra 2002) je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané (aj keď vec

	<p>bola viac ako dva mesiace na krajskom súde, za postup ktorého okresný súd nezodpovedá). Okresný súd v napadnutom konaní minimálne viac ako jeden rok vo veci nekonal efektívne (zaslanie spisu znalcovi pred odstránením nejasností, ktoré boli súdu avizované, uloženie povinnosti zaplatiť preddavok na trovy znalca až po uplynutí 8 mesiacov po ustanovení znalca), pričom toto obdobie neefektívnej činnosti rozhodne nadobudlo charakter zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru) v kontexte neobyčajne dlhého trvania napadnutého konania.</p> <p>Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (bez príkazu konať vo veci bez zbytočných prietahov, keďže 16. mája 2011 bolo v napadnutom konaní vydané rozhodnutie vo veci samej).</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 211/2011
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. novembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia sú žalovanými v 1., 2. a 5 rade v konaní o určenie, že spoluvlastnícke podiely patria do dedičstva po nebohej R.S. rod. L. Konanie najprv prebiehalo na Okresnom súde v Námestove, po zrušení tohto súdu sa konanie v tejto veci viedlo na Okresnom súde Dolný Kubín a odo dňa 1.1.2008, t.j. odo dňa opätovného zriadenia Okresného súdu Námestovo prebiehalo konanie na Okresnom súde Námestovo. Konanie začalo 24.3.1997.</p>
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s viacerými účastníkmi konania, avšak zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej náročnosti prerokovanej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúvanom konaní, ústavný súd zistil významné okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom. Sťažovatelia, ako aj ich právny zástupca rozhodne prispeli svojím správaním k zbytočným prietahom v konaní, pretože opakovane nepreberali písomnosti, nezúčastňovali sa pojednávaní, hoci v uvedených prípadoch predvolanie na pojednávanie mali vykázané a spravidla sa v týchto prípadoch aj ospravedlnili. Sťažovatelia však museli vedieť, že za takýchto okolností dochádza k oddialeniu rozhodnutia vo veci, teda k odstráneniu ich právnej neistoty. Sťažovateľovi 3 bola dokonca uložená aj poriadková pokuta (15. marca 2002) za neospravedlnenú neúčasť na pojednávaní. Na uvedené správanie sťažovateľov nemohol ústavný súd neprihliadnuť pri úvahe o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania už viac ako 14 rokov (začaté bolo 24. marca 1997) je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané (aj keď vec bola celkove cca dva roky na krajskom súde, za postup ktorého okresný súd nezodpovedá). Postup okresného súdu v danom konaní nie je ničím ospravedlniteľný, pretože počas najmenej dvadsaťosem mesiacov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzali.</p> <p>Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva</p>

	<p>sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, neprikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, lebo medzičasom bola vec na okresnom súde rozhodnutá rozsudkom z 20. apríla 2011.</p> <p>Vzhľadom na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľov, najmä vzhľadom na celkovo neobvykle dlhé trvanie napadnutého konania, ale aj na to, že aj sťažovatelia prispeli k zbytočným prietahom, považoval ústavný súd za primerané priznať sťažovateľovi 1 a 2 primerané finančné zadost'učinenie v sume po 1 000 € a sťažovateľovi 3, pretože sa účastníkom konania stal 24. septembra 2004, v sume 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 356/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. novembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka podala návrh označený ako „Žaloba za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania“, v ktorom sa sťažovateľka domáhala svojich práv v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1,2,3 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Antidiskriminačný zákon) titulom porušenia zásady rovnakého zaobchádzania so zamestnancami, rozviazania pracovného pomeru a diskriminácie zamestnanca z dôvodu veku.</p> <p>Konanie začalo podaním návrhu 9.4.2008.</p>
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o prvé kritérium, ústavný súd konštatoval, že konanie, predmetom ktorého je „porušenie zásady rovnakého zaobchádzania“, nemožno z faktického ani právneho hľadiska považovať za zložitú vec.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd konštatoval, že sťažovateľkin návrh na začatie konania, ktorý doručila okresnému súdu 9. apríla 2008, nemal všetky zákonom predpísané náležitosti a konajúci súd ju na odstránenie nedostatkov podania musel vyzývať. Súdny poplatok za návrh zaplatila až skoro 2 roky po podaní žaloby (23. septembra 2010). Tieto skutočnosti, hoci nie rozhodujúcou mierou, ale predsa prispeli k predlžovaniu konania. Od účastníka konania, ktorý má záujem na rýchlom rozhodnutí sporu, sa podľa názoru ústavného súdu očakáva väčšia aktivita, akú prejavila sťažovateľka. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že okresný súd v konečnom dôsledku uznal, že sťažnosť sťažovateľky na prietahy v konaní, ktorú podala predsedníčke okresného súdu 3. decembra 2010, je dôvodná.</p> <p>3. Napokon ústavný súd posudzoval postup okresného súdu v doterajšom priebehu konania. Ústavný súd konštatoval, že namietané konanie je poznačené niekoľkými kratšími úsekmi, v ktorých okresný súd nekonal plynule (napríklad na odstránenie nedostatkov návrhu sťažovateľku vyzval až 5 mesiacov po doručení žaloby), avšak až dva roky trvalo okresnému súdu, aby žalobu sťažovateľky doručil na vyjadrenie žalovanému. Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až po troch rokoch od podania žaloby. Rozsudkom z 3. marca 2011 bolo vo veci meritórne rozhodnuté (súd návrh sťažovateľky zamietol), po podaní odvolania sťažovateľkou však konanie pokračuje. V čase rozhodovania o sťažnosti sa vec stále nachádzala na okresnom súde.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že neefektívnu činnosťou okresného súdu v namietanom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov a priznal sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 €.</p>

použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***
---	-----

spisová značka	II. ÚS 335/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	9. novembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľky sú žalovanými (spolu s ďalšími desiatkami účastníkov) v konaní o žalobe o určenie vlastníckeho práva. Vo veci zbytočných prietahov v tomto konaní už ústavný súd vydal nálezy týkajúce sa troch sťažovateľiek (zo štyroch sťažovateľiek v súčasnej sťažnosti) pod sp. zn. IV. ÚS 300/04 z 15. decembra 2004, II. ÚS 8/05 z 9. februára 2005 a IV. ÚS 37/05 zo 6. apríla 2005. Konanie začalo v roku 1997.
ratio decidendi	<p>1. Právnu a faktickú zložitosť veci už ústavný súd hodnotil vo svojich nálezoch sp. zn. IV. ÚS 300/04 z 15. decembra 2004, II. ÚS 8/05 z 9. februára 2005 a sp. zn. IV. ÚS 37/05 zo 6. apríla 2005. Vo vzťahu k právnej zložitosti v uvedených rozhodnutiach nedošlo ani v tomto prípade k zmene. Čo sa týka faktickej zložitosti opakuje sa tá istá „zložitost“ – úmrtie účastníka a následné zisťovanie okruhu dedičov, pričom v postupe a spôsobe zisťovania nedošlo zo strany okresného súdu k výraznejšiemu posunu smerom k zlepšeniu.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľiek v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľiek.</p> <p>3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným prietahom v súdnom konaní, bol postup okresného súdu. Predovšetkým ústavný súd konštatoval, že konanie trvá od roku 1997.</p> <p>U sťažovateľky v 1. rade posudzoval ústavný súd obdobie od vydania nálezu sp. zn. II. ÚS 8/05 z 9. februára 2005, u sťažovateľky v 2. rade ústavný súd posudzoval obdobie od vydania nálezu sp. zn. IV. ÚS 37/05 zo 6. apríla 2005, u sťažovateľky v 3. rade ústavný súd posudzoval obdobie konania od roku 2005, keď sa na základe osvedčenia o dedičstve stala právnu nástupníčkou po poručiteľovi J. F., nar..., a účastníčkou namietaného konania, a u sťažovateľky vo 4. rade ústavný súd posudzoval obdobie od vydania nálezu sp. zn. II. ÚS 300/04 z 15. decembra 2004.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že pri posudzovaní postupu súdu nemohol prehliadnuť skutočnosť, že okresný súd napriek tomu, že mu bolo v danej záležitosti prikázané už tromi nálezi ústavného súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov, nič nezmenil na svojom neefektívnom postupe, preto sa ústavný súd v plnej miere stotožňuje s tvrdením sťažovateľiek, že okresný súd „... vlastne iba sleduje a zaznamenáva, ktorý účastník za ktorého nastupuje...“. Ústavný súd dodal, že nesústredenosť konajúceho súdu sa prejavila aj v tom, že niektoré informácie zisťoval okresný súd aj opätovne, hoci nimi už disponoval (napríklad doručovanie písomností na adresy účastníkom, o ktorých už niekoľko rokov vedel, že sa účastník na nich nezdržiava).</p> <p>Ústavný súd so zreteľom na všetky uvedené skutočnosti konštatoval, že doterajším postupom okresného súdu v konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, čím bolo porušené aj základné právo sťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a priznal sťažovateľkám primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500€ každej.</p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***
--	-----

spisová značka	II. ÚS 414/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	23. novembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia sa ako žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam proti správcovi konkurznej podstaty úpadcu. Okresný súd vo veci meritórne rozhodol rozsudkom z 30. novembra 2004 o zamietnutí žaloby sťažovateľov. Krajský súd ako odvolací súd rozsudkom zo 17. decembra 2007 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny. Na základe dovolania sťažovateľov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 25. júna 2009 rozsudok krajského súdu zo 17. decembra 2007 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne krajský súd svojím uznesením z 21. septembra 2010 zrušil rozsudok okresného súdu z 30. novembra 2004 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Konanie začalo návrhom podaným 2. októbra 1997.</p>
ratio decidendi	<p>1. Posúdením napadnutého konania podľa prvého kritéria ústavný súd dospel k záveru, že preskúmané konanie nie je po právnej ani skutkovej stránke zložitá. Jeho predmetom je žaloba o určenie, že sporné nehnuteľnosti zapísané v súpise konkurznej podstaty úpadcu patria do bezpodielového spoluvlastníctva sťažovateľov, teda ide o vec patriacu do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Podľa názoru ústavného súdu vec nemožno hodnotiť ako skutkovo zložitú len z dôvodu, že „navrhovatelia od roku 1997 podali niekoľko incidenčných žalôb a následne niekoľko desiatok určovacích žalôb takmer na všetky okresné sudy v Slovenskej republike, ktoré počas trvania konkurzu... Ž., s.r.o... niekoľkokrát menili alebo doplňovali“. Uvedené konania súviseli s vecou sťažovateľov len nepriamo a nemali pre rozhodnutie okresného súdu význam, o čom svedčí aj tá skutočnosť, že okresný súd v priebehu napadnutého konania nepripojil ani nevyžiadal žiaden súdny spis, ktorý by sa týkal inej veci sťažovateľov. Napadnuté konanie nemožno posudzovať ako skutkovo zložitá ani z dôvodu procesnej aktivity sťažovateľov, ktorí len využívali možnosti im dané procesnými predpismi na uplatňovanie svojich práv. Doterajšia dĺžka namietaného konania nebola teda závislá od zložitosti veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmanom konaní, ústavný súd konštatoval, že aj sami sťažovatelia prispeli svojím správaním k doterajšej dĺžke napadnutého konania. Na ťarchu sťažovateľov z pohľadu zbytočných prietahov v napadnutom konaní možno pripísať skutočnosť, že sťažovatelia podali žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom nepreukázali svoje osobné a majetkové pomery, teda skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie opodstatnenosti ich žiadosti, pričom tak neurobili ani na výzvu konajúceho (okresného) súdu, ani v odvolacom konaní. Z tohto dôvodu ich žiadosti nemohlo byť vyhovené a ich opravné prostriedky (odvolanie a dovolanie) proti rozhodnutiu okresného súdu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov tak boli vopred „odsúdené“ na neúspech. Ústavný súd poukázal aj na nesúčinnosť správanie sťažovateľov v súvislosti s neoznámením hodnoty sporných nehnuteľností pre účely vyrubenia súdneho poplatku.</p> <p>Je pravdou, že k čiastočnému predĺženiu konania došlo aj v dôsledku procesnej aktivity sťažovateľov (zmena žaloby a návrh na pristúpenie účastníkov do konania, návrh na opravu odôvodnenia rozsudku, podanie opravných prostriedkov, späťvzatie žaloby), keďže vo veci konajúce sudy sa s týmito návrhmi sťažovateľov museli (resp. musia) vysporiadať. Na druhej strane však využitie možností daných sťažovateľovi procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práv v súdnom konaní môže síce</p>

	<p>spôsobiť predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a v tejto súvislosti zistil, že okresný súd spôsobil neúmerné predĺženie konania predovšetkým svojou nečinnosťou, ale aj neefektívnou činnosťou.</p> <p>Nečinnosť okresného súdu bez akejkoľvek zákonnej prekážky bola zistená celkovo v trvaní štyridsať mesiacov. Okrem uvedenej nečinnosti ústavný súd zistil v postupe okresného súdu aj neefektívnu činnosť spočívajúcu v opakovanom zisťovaní aktuálneho pobytu žalovaných v 3. a vo 4. rade (žiadosťou z 5. septembra 2006), aj keď túto informáciu okresný súd už mal na základe oznámenia doručeného 4. mája 2005. Nesústreďeným bol postup okresného súdu, keď 3. júna 2008 zaslal spis krajskému súdu na rozhodnutie o návrhu sťažovateľov na opravu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, o ktorom krajský súd rozhodol už 3. marca 2008. Napokon ústavný súd konštatoval, že už samotná dĺžka napadnutého konania, ktorá predstavuje viac ako 14 rokov, sama osebe signalizuje porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.</p> <p>Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a priznal sťažovateľom primerané finančné zadostučinenie v sume 3 000 € každému.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracovala : Mgr. Martina Buchová

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.